

Vzácnější autoimunitní onemocnění CNS

prof. MUDr. Petr Marusič, Ph.D. – editor hlavního tématu

Neurologická klinika FN Motol, Praha

Autoimunitní onemocnění centrálního nervového systému jsou v posledních letech významně se rozvíjející oblastí. K tradičním nosologickým jednotkám, jako je roztroušená skleróza, vaskulitidy a paraneoplastické syndromy, přibývají postupně vzácnější, ale pro postižené pacienty neméně významné jednotky. Cílem hlavního tématu tohoto čísla je přehledové zpracování aktuálních informací právě o těchto vzácněji se vyskytujících onemocněních CNS a poskytnutí praktického návodu k jejich diagnostice a léčbě.

Základní členění jednotlivých příspěvků bylo zvoleno podle převažující postižené oblasti CNS, ale zcela logicky dochází mezi jednotlivými příspěvky k určitému

překryvu, protože řada onemocnění anatomické hranice nerespektuje. Zvláště pak byla zpracována problematika laboratorních biomarkerů, která se s ostatními příspěvky také významně prolíná. Možnosti stanovení antineurálních protilátek doznalo v posledních letech jak značného rozšíření, tak i rozvoje v používaných metodách. Interpretace výsledku vyšetření však není vždy jednoduchá. Vzhledem k možnosti falešné positivity i negativity se doporučuje používat pro každou protilátku dvě metody detekce a protilátky vyšetřovat jak v séru, tak v likvoru. Diagnóza by se však vždy měla opírat o syntézu jednotlivých klinických i laboratorních nálezů a stanovení diagnózy

autoimunitního onemocnění CNS může být v řadě případů obtížné.

Imunosupresivní léčba může vést u některých onemocnění k úplné úpravě stavu a navození remise – to je důvod, proč bychom měli na možnou autoimunitní etiologii onemocnění vždy pomyslet. Vzhledem k možným nežádoucím účinkům je však nutné indikaci k léčbě vždy zvažovat v kontextu celkového klinického obrazu i výsledků provedených vyšetření a její efekt s odstupem kriticky vyhodnotit.

Chtěl bych poděkovat autorům všech příspěvků v tomto hlavním tématu za ochotu, se kterou se zpracování ujali, a za vysokou odbornou i edukační úroveň jejich textů.

prof. MUDr. Petr Marusič, Ph.D.
Neurologická klinika FN Motol, Praha
Petr.marusic@fnmotol.cz

Cit. zkr: *Neurol. praxi.* 2023;24(3):167
Článek přijat redakcí: 31. 5. 2023